

Briuselis, 2021 02 12
C(2021) 1054 final

ANNEXES 1 to 4

PRIEDAI

prie

Komisijos pranešimas

Reikšmingos žalos nedarymo principo taikymo pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės reglamentą techninės gairės

I PRIEDAS. RŽNP kontrolinis sąrašas

1. **1 dalis. Valstybės narės turėtų peržiūrėti šešis aplinkos tikslus, kad nustatytų, dėl kurių iš jų reikia atlikti esminį vertinimą. Dėl kiekvienos priemonės nurodykite, dėl kurių iš toliau išvardytų aplinkos tikslų, apibrėžtų Taksonomijos reglamento 17 straipsnyje („Reikšminga žala aplinkos tikslams“), reikia atlikti esminį priemonės atitikties RŽNP vertinimą**

<i>Nurodykite, dėl kurių iš toliau išvardytų aplinkos tikslų reikia atlikti esminį priemonės atitikties RŽNP vertinimą</i>	Tai p	Ne	<i>Jeį pasirinkote neigiamą atsakymą, pagrįskite.</i>
Klimato kaitos švelninimas			
Prisitaikymas prie klimato kaitos			
Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga			
Žiedinė ekonomika, įskaitant atliekų prevenciją ir perdirbimą			
Oro, vandens ar žemės taršos prevencija ir kontrolė			
Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas			

2. **2 dalis. Valstybės narės turėtų pateikti esminį atitikties RŽNP vertinimą, susijusį su tokio vertinimo reikalaujančiais aplinkos tikslais. Dėl kiekvienos priemonės atsakykite į toliau pateiktus klausimus dėl aplinkos tikslų, kurie 1 dalyje yra nurodyti kaip reikalaujantys esminio vertinimo**

<i>Klausimai</i>	<i>Ne</i>	<i>Esminis pagrindimas</i>
<i>Klimato kaitos švelninimas. Ar numatoma, kad dėl priemonės bus išmestas didelis ŠESD kiekis?</i>		
<i>Prisitaikymas prie klimato kaitos. Ar numatoma, kad dėl priemonės padidės dabartinio klimato ir ateityje tikėtino klimato neigiamas poveikis pačiai priemonei arba žmonėms, gamtai ar turtui?</i>		
<i>Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga. Ar numatoma, kad dėl priemonės bus daroma žala:</i> (i) vandens telkinių, įskaitant paviršinį vandenį ir požeminį vandenį, gerai būklei arba geram ekologiniam potencialui arba (ii) gerai jūrų vandens aplinkos būklei?		
<i>Perėjimas prie žiedinės ekonomikos, įskaitant atliekų prevenciją ir perdirbimą. Ar numatoma, kad dėl priemonės:</i> (i) labai padidės atliekų susidarymo,		

<p>deginimo ar šalinimo mastas, išskyrus neperdirbamų pavojingųjų atliekų deginimą, arba</p> <p>(ii) bus tiesiogiai ar netiesiogiai labai neefektyviai naudojami gamtos išteklių¹ bet kuriame gyvavimo ciklo etape ir to nepavyks kuo labiau sumažinti imantis tinkamų priemonių², arba</p> <p>(iii) bus daroma didelė ilgalaikė žala aplinkai, susijusi su žiedine ekonomika³?</p>		
<p><i>Taršos prevencija ir kontrolė.</i> Ar numatoma, kad dėl priemonės gerokai padidės į orą, vandenį arba žemę išmetamas teršalų kiekis⁴?</p>		
<p><i>Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas.</i> Ar numatoma, kad priemonė</p> <p>(i) bus labai žalinga ekosistemų gerai būklei⁵ ir jų atsparumui arba</p> <p>(ii) žalinga buveinių ir rūšių, įskaitant Sąjungos svarbos buveines ir rūšis, išsaugojimo būklei?</p>		

¹ Gamtos išteklių – energija, medžiagos, metalai, vanduo, biomasė, oras ir žemė.

² Pavyzdžiui, neefektyvumą kuo labiau sumažinti galima gerokai padidinant produktų patvarumą, galimybę juos pataisyti, atnaujinti ir pakartotinai naudoti arba mažinant išteklių naudojimą pasitelkiant projektavimą ir pasirenkant medžiagas, sudarant palankesnes sąlygas vykdyti paskirties keitimą, išmontavimo ir išardymo darbus, visų pirma siekiant sumažinti statybinių medžiagų naudojimą ir skatinti pakartotinį jų naudojimą. Dar viena priemonė – perėjimas prie verslo modelių, pagal kuriuos produktas teikiamas kaip paslauga, ir žiedinių vertės grandinių, siekiant kuo ilgiau išlaikyti produktą, sudedamųjų dalių ir medžiagų didžiausią naudingumą ir vertę. Taip pat tai gali būti smarkus pavojingosios medžiagos kiekio sumažinimas medžiagų ir produktų sudėtyje, be kita ko, pakeičiant jas saugesnėmis alternatyvomis. Prie tokių priemonių priskiriamas ir smarkus maisto atliekų sumažinimas gaminant, perdirbant ar platinant maistą.

³ Išsamiau dėl žiedinės ekonomikos tikslo žr. Taksonomijos reglamento 27 konstatuojamąją dalį.

⁴ Teršalas – medžiaga, vibracija, šiluma, triukšmas, šviesa ar kitas teršalas ore, vandenyje ar dirvožemyje, kuris gali būti žalingas žmonių sveikatai ar aplinkai.

⁵ Pagal Taksonomijos reglamento 2 straipsnio 16 punktą „gera būklė – kiek tai susiję su ekosistema, reiškia, kad ekosistemos fizinė, cheminė ir biologinė būklė yra gera arba ekosistemos fizinė, cheminė ir biologinė kokybė yra gera ir ji geba atsikurti ar atsigausti bei joje nėra pakenkta rūšinei sudėčiai, ekosistemos struktūrai ir ekologinėms funkcijoms“.

II PRIEDAS. Papildomi įrodymai atliekant esminį atitikties RŽNP vertinimą pagal kontrolinio sąrašo 2 dalį

Kai naudinga, pateikdamos priemonės atitikties RŽNP vertinimą pagal kontrolinio sąrašo 2 dalį (žr. 3 skirsnį), valstybės narės gali remtis toliau pateiktu papildomų įrodymų elementų sąrašu (sąrašas nebaigtinis). Komisija šį sąrašą pateikia siekdama padėti valstybei narei, atliekančiai esminį vertinimą pagal kontrolinio sąrašo 2 dalį, įvertinti kiekvieną konkretų atvejį. Nors šiuo sąrašu naudotis nėra privaloma, valstybės narės gali juo remdamosi nustatyti įrodymų, kuriais galėtų argumentuoti, kad priemonė atitinka RŽNP, tipą ir išsamiau atsakyti į kontrolinio sąrašo 2 dalyje pateiktus bendruosius klausimus.

Įvairias sritis apimantys papildomi įrodymai

- Laikomasi taikytinos **ES aplinkos apsaugos teisės aktų** dalies (visų pirma, dėl poveikio aplinkai vertinimo) reikalavimų ir suteikti atitinkami pagal ES teisę reikalaujami **leidimai**.
- Priemonė apima elementus, pagal kuriuos įmonės privalo įsidiesti pripažintą **aplinkosaugos vadybos sistemą**, kaip antai EMAS (arba ISO 14001 ar lygiavertę sistemą), arba naudoti ir (arba) gaminti prekes ar teikti paslaugas, pažymėtas **ES ekologiniu ženklu**⁶ ar kitu I tipo ekologiniu ženklu⁷.
- Priemonė yra susijusi su įgyvendintina geriausia aplinkosaugos vadybos praktika arba **pažangos kriterijais**, nustatytais konkrečioms sektoriams skirtuose informaciniuose dokumentuose⁸, priimtuose remiantis Reglamento (EB) Nr. 1221/2009 dėl organizacijų savanoriško Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos (EMAS) taikymo 46 straipsnio 1 dalimi.
- Viešųjų investicijų srityje priemonė atitinka **žaliųjų viešųjų pirkimų kriterijus**⁹.
- Investicijų į infrastruktūrą srityje investicijoms taikomas **tinkamumo klimato ir aplinkos požiūriu kriterijus**.

Klimato kaitos švelninimas

- Kalbant apie **priemonę, susijusią su sritimi, kuriai netaikomi ATLPS lyginamieji rodikliai**, priemonė suderinama su 2030 m. išmetamo ŠESD kiekio mažinimo tikslu ir 2050 m. poveikio klimatui neutralumo tikslu.
- Kalbant apie **elektrifikacijos skatinimo priemonę**, priemonė papildoma įrodymais, kad energijos rūšių derinyje laipsniškai atsisakoma iškastinio kuro siekiant 2030 m. ir 2050 m. tikslo mažinti išmetamą ŠESD kiekį ir į jį įtraukiama energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių pajėgumų.

⁶ ES ekologinio ženklo sistema nustatoma Reglamentu (EB) Nr. 66/2010. Produktų grupių, kurioms yra nustatyti ES ekologinio ženklo kriterijai, sąrašas paskelbtas šiuo adresu: <https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/products-groups-and-criteria.html>.

⁷ I tipo ekologiniai ženklai yra nustatyti ISO 14024:2018 standarte.

⁸ Paskelbta adresu https://ec.europa.eu/environment/emas/emas_publications/sectoral_reference_documents_en.htm.

⁹ Europos Komisija yra nustačiusi ES žaliųjų viešųjų pirkimų kriterijus daugeliui produktų grupių: https://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm

Prisitaikymas prie klimato kaitos

- Atliktas proporcingas **su klimatu susijusios rizikos vertinimas**.
- Jeigu investicijų vertė viršija 10 mln. EUR, atliktas arba numatomas atlikti **su klimatu susijusio pažeidžiamumo ir rizikos vertinimas**¹⁰, kurį atlikus nustatomos, įvertinamos ir įgyvendinamos atitinkamos prisitaikymo priemonės.

Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga

- Aplinkos būklės blogėjimo **rizika, susijusi su vandens** kokybės **išsaugojimu** ir vandens stygiaus išvengimu, buvo nustatyta ir mažinama laikantis Vandens pagrindų direktyvos reikalavimų ir upių baseinų valdymo planų.
- Kalbant apie priemonę, susijusią su **pakrančių ir jūrų aplinka**, dėl priemonės netampa visam laikui nebeįmanoma pasiekti arba netrukdoma siekti geros aplinkos būklės jūrų regiono ar paregionio lygmeniu arba kitos valstybės narės jūrų vandenyse, kaip reikalaujama Jūrų strategijos pagrindų direktyvoje.
- Priemonė nedaro didelio poveikio i) **paveiktiems vandens telkiniams** (nėra užkertamas kelias pasiekti konkretaus vandens telkinio, su kuriuo ji yra susijusi, ar kitų to paties upės baseino vandens telkinių gerą būklę ar gerą potencialą pagal Vandens pagrindų direktyvos reikalavimus) arba ii) **saugomoms buveinėms ir rūšims**, tiesiogiai priklausančioms nuo vandens.

Žiedinė ekonomika, įskaitant atliekų prevenciją ir perdirbimą

- Priemonė dera su atitinkamu nacionaliniu ar regioniniu **atliekų tvarkymo planu ir atliekų prevencijos programa** pagal Direktyvos 2008/98/EB, iš dalies pakeistos Direktyva (ES) 2018/851, 28 straipsnį ir, kai yra, su atitinkama nacionaline, regionine ar vietos žiedinės ekonomikos strategija.
- Priemonė atitinka **tvarių gaminių ir atliekų hierarchijos principus** pirmenybę teikiant **atliekų prevencijai**.
- Priemone užtikrinamas pagrindinių naudojamų **išteklių naudojimo efektyvumas**. Sprendžiama **neefektyvaus išteklių naudojimo**¹¹ problema, be kita ko, užtikrinant, kad produktai, pastatai ir turtas būtų naudojami efektyviai ir būtų patvarūs.
- Priemone užtikrinama, kad būtų efektyviai ir veiksmingai **surenkamos susidarymo vietoje išrūšiuotos atliekos** ir kad vietoje atskirtos atliekų frakcijos būtų siunčiamos **ruošti pakartotiniam naudojimui ar perdirbimui**.

Taršos prevencija ir kontrolė

- Priemonė dera su esamais pasauliniais, nacionaliniais, regioniniais ar vietos **taršos mažinimo planais**.
- Priemonė dera su atitinkamomis išvadomis dėl **geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB)** arba sektoriniais geriausių prieinamų gamybos būdų informaciniais dokumentais (GPGBID)¹².

¹⁰ Valstybės narės raginamos naudotis Komisijos rekomendacijomis dėl investicijų pagal programą „InvestEU“ tvarumo patikros, įskaitant rekomendacijas dėl infrastruktūros tinkamumo atsparumui klimato kaitai didinti 2021–2027 m. Tačiau valstybės narės, atlikdamos tvarumo patikrą, gali taikyti savus kriterijus ir rodiklius, jei jie grindžiami ES klimato srities tikslais ir labai prisideda prie klimato ir aplinkos tikslų, nustatytų 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088.

¹¹Zr. šio dokumento I priedo 2 išnašą.

- Bus įgyvendinti **pavojingųjų medžiagų**¹³ naudojimo alternatyvų sprendimai.
- Priemonė dera su **tausiojo pesticidų naudojimo reikalavimais**¹⁴.
- Priemonė dera su geriausia kovos su **atsparumu antimikrobinėms medžiagoms** praktika¹⁵.

Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas

- Priemonė dera su **poveikio švelninimo hierarchija**¹⁶ ir kitais svarbiais Buveinių direktyvos ir Paukščių direktyvos reikalavimais.
- Atliktas **poveikio aplinkai vertinimas** ir įgyvendintos jo išvados.

¹² Šio tipo papildomi įrodymai taikomi veiklai, patenkančiai į Direktyvos 2010/75/ES (Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyva) taikymo sritį. GPGB išvadų ir GPGPID sąrašas pateikiamas adresu <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference>.

¹³ Šis klausimas susijęs su pramoninės veiklos keliamos taršos prevencija ir kontrole. Direktyvos 2010/75/ES (Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyva, PITD) 3 straipsnio 18 punkte pavojingos medžiagos apibrėžiamos taip: „medžiagos arba mišiniai, kaip apibrėžta 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo 3 straipsnyje“. Be to, PITD 58 straipsnyje numatyta: „Medžiagos ar mišiniai, kurie dėl jų sudėtyje esančių lakiųjų organinių junginių yra klasifikuojami kaip kancerogeniniai, mutageniniai arba toksiški reprodukcijai pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008, jiems yra priskirtos pavojingumo frazės H340, H350, H350i, H360D ar H360F arba jie turi būti jomis pažymėti, kiek įmanoma ir per kuo trumpesnj laiką turi būti pakeisti mažiau kenksmingomis medžiagomis ar mišiniais.“

¹⁴ Nustatytais Tausiojo pesticidų naudojimo direktyvoje (Direktyva 2009/128/EB).

¹⁵ Tarybos išvados dėl tolesnių veiksmų siekiant, kad ES taptų geriausios praktikos regionu kovojant su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms (2019/C 214/01).

¹⁶ Pagal Buveinių direktyvos (Direktyva 92/43/EEB) 6 straipsnio 3 ir 4 dalių nuostatų taikymo metodines gaires.

III PRIEDAS. Specialios atitikties RŽNP siekiant klimato kaitos švelninimo tikslo pagal EGADP sąlygos, taikomos priemonėms, susijusioms su elektros energijos ir (arba) šilumos gamyba, kuriai naudojamos gamtinės dujos, ir susijusia perdavimo ir skirstymo infrastruktūra

- Parama priemonėms, susijusioms su **elektros energijos ir (arba) šilumos gamyba naudojant gamtines dujas**, gali būti išimties tvarka skiriama atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį valstybėse narėse, kuriose susiduriama su dideliais sunkumais atsisakant daug anglies dioksido išskiriančių energijos šaltinių, jeigu tokia parama padėtų įgyvendinti 2030 m. ir 2050 m. ES priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslus, jeigu:
 - priemonės yra susijusios su perspektyvia lanksčia ir veiksminga elektros energijos gamyba naudojant dujas arba bendra šilumos ir elektros energijos gamyba naudojant dujas, o išmetamas ŠESD kiekis per visą objekto eksploataavimo laikotarpį neviršija 250 g CO₂e/kWh
arba
 - priemonės yra susijusios su perspektyvia lanksčia ir veiksminga elektros energijos gamyba naudojant dujas arba bendra šilumos ir elektros energijos gamyba naudojant dujas, kai galima naudoti atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio dujas, ir
 - į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukti patikimi planai ar įsipareigojimai naudoti daugiau atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio dujų;
 - kartu uždaroma bent tokių pat pajėgumų gerokai daugiau anglies dioksido išmetanti elektrinė ir (arba) šilumos gamybos objektas (t. y. tokie, kuriuose naudojamos anglys, lignitas ar nafta) ir taip smarkiai sumažinamas išmetamas ŠESD kiekis;
 - atitinkama valstybė narė gali įrodyti, kad patikimu būdu padidins atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį įgyvendindama savo 2030 m. atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslą, ir
 - į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtrauktos konkrečios reformos ir investicijos siekiant padidinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį.
- Parama priemonėms, susijusioms su **gamybos naudojant gamtines dujas įrenginiais centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemose**, gali būti išimties tvarka skiriama, jeigu įrenginiai atitinka efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo (apibrėžto Direktyvos 2012/27/ES 2 straipsnio 41 punkte) reikalavimus ir tenkina šio priedo pirmoje įtraukoje nurodytas šilumos ir (arba) elektros energijos gamybos naudojant gamtines dujas sąlygas.
- Parama priemonėms, susijusioms su **centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo tinklais, kuriais tiekama šiluma ir (arba) vėsuma iš gamybos naudojant gamtines dujas įrenginių**, gali būti išimties tvarka skiriama, jeigu:
 - jie yra efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo (apibrėžto Direktyvos 2012/27/ES 2 straipsnio 41 punkte) sistemų dalis, o šiluma ir (arba) vėsuma gaunama iš esamų įrenginių, tenkinančių šilumos ir (arba) elektros energijos gamybos naudojant gamtines dujas sąlygas, nurodytas pirmoje įtraukoje,
arba
 - investuoti į šilumos ir (arba) elektros energijos gamybos įrenginius pradėdama per trejus metus nuo tinklo modernizavimo siekiant užtikrinti, kad visa sistema būtų efektyvi (kaip apibrėžta Direktyvos 2012/27/ES 2 straipsnio 41 punkte) ir tenkintų šilumos ir (arba) elektros energijos gamybos naudojant gamtines dujas sąlygas, nurodytas pirmoje įtraukoje.
- Parama priemonėms, susijusioms su **dujinio kuro perdavimo ir skirstymo infrastruktūra**, yra galima, jeigu statybos metu jomis pavyksta užtikrinti atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio dujų perdavimo (ir (arba) saugojimo) galimybę.

- Parama priemonėms, susijusioms su **gamtinėmis dujomis kūrenamais katilais ir šildymo sistemomis (ir susijusia skirstymo infrastruktūra)** gali būti išimties tvarka skiriama atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį, jeigu:
 - jie atitinka Energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo sistemos reglamento (ES) 2017/1369¹⁷ 7 straipsnio 2 dalį arba įrengiami pastatuose, įtraukuose į didesnio masto energinės pastatų renovacijos programą, kuri atitinka ilgalaikės renovacijos strategijas pagal Pastatų energinio naudingumo direktyvą ir kuria siekiama gerokai padidinti energinį naudingumą, ir
 - dėl jų smarkiai sumažėja išmetamas ŠESD kiekis ir
 - gerokai pagerėja aplinkos (visų pirma dėl sumažėjusios taršos) ir visuomenės sveikatos būklė, visų pirma teritorijose, kuriose viršijami arba gali būti viršyti Direktyvoje 2008/50/EB nustatyti ES oro kokybės standartai, pavyzdžiui, pakeitus anglimis ar naftos produktais kūrenamas šildymo sistemas ir katilus.

¹⁷ Energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo sistemos reglamento (ES) 2017/1369 7 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad valstybių narių numatomos paskatos orientuojamos į dvi aukščiausias dažniausiai naudojamas energijos vartojimo efektyvumo klases arba į aukštesnes klases, nustatytas atitinkamame deleguotajame akte. Patalpų ir vandens šildytuvų grupėje iškastiniu kuru kūrenami gaminiai paprastai nepriklauso toms klasėms, galbūt išskyrus dujomis kūrenamus labai mažos galios kogeneracijos įrenginius.

IV PRIEDAS. Parengti atitikties RŽNP vertinimo įgyvendinimo pavyzdžiai

Šiame skirsnyje pateikiami parengti hipotetinių priemonių pavyzdžiai ir bendrieji elementai, kurie galėtų būti įtraukti į atitikties RŽNP vertinimą, atliekamą dviem 3 skirsnyje aprašyto kontrolinio sąrašo etapais. Šie pavyzdžiai pateikiami nedarant poveikio priemonės aprašyme reikalaujamam išsamumo lygiui ar turiniui ir faktiniam atitikties RŽNP vertinimui, atliktinam ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose. Atitikties RŽNP vertinimą, kurį galiausiai reikės atlikti, lemia kiekvienos priemonės pobūdis ir bruožai ir šiame dokumente neįmanoma to išnagrinėti išsamiai.

1 pavyzdys. Energijos vartojimo efektyvumo priemonės esamuose pastatuose, įskaitant šilumos ir vėsumos tiekimo sistemų pakeitimą

Priemonės aprašymas

Investicijos į didelio masto energinės pastatų renovacijos programą, kuria siekiama gerokai padidinti energinį naudingumą ir renovuoti esamą būsto fondą taikant įvairias energijos vartojimo efektyvumo priemones, įskaitant izoliaciją, efektyvius langus, šilumos ir vėsumos tiekimo sistemų pakeitimą, žaliuosius stogus, ir įrengiant energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių įrangą (pvz., fotovoltines plokštes).

RŽNP kontrolinio sąrašo 1 dalis

<i>Nurodykite, dėl kurių iš toliau išvardytų aplinkos tikslų reikia atlikti esminį priemonės atitikties RŽNP vertinimą</i>	<i>Taip</i>	<i>Ne</i>	<i>Jei pasirinkote neigiamą atsakymą, pagrįskite.</i>
Klimato kaitos švelninimas	X		
Prisitaikymas prie klimato kaitos	X		
Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga		X	Priemonės lėšomis remiama veikla turi nereikšmingą numatomą poveikį šiam aplinkos tikslui, atsižvelgiant tiek į tiesioginį, tiek į pagrindinį netiesioginį poveikį per gyvavimo ciklą. Nėra nustatyta jokia aplinkos būklės blogėjimo rizika, susijusi su vandens kokybės išsaugojimu ir vandens stygiumi, nes neįrengiama vandentiekio įranga ar įrenginiai, kuriuose naudojamas vanduo.
Žiedinė ekonomika, įskaitant atliekų prevenciją ir perdirbimą	X		
Oro, vandens ar žemės taršos prevencija ir kontrolė	X		
Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas		X	Priemonės lėšomis remiama veikla turi nereikšmingą numatomą poveikį šiam aplinkos tikslui, atsižvelgiant tiek į tiesioginį, tiek į pagrindinį netiesioginį poveikį per gyvavimo ciklą. Pastatų renovavimo programa nesusijusi su pastatais, esančiais pažeidžiamos biologinės įvairovės vietovėse ar šalia jų (įskaitant saugomų teritorijų tinklą „Natura 2000“, UNESCO pasaulio paveldo objektus ir pagrindines biologinės įvairovės vietoves ir kitas saugomas teritorijas).

RŽNP kontrolinio sąrašo 2 dalis

<i>Klausimai</i>	<i>Ne</i>	<i>Esminis pagrindimas</i>
<i>Klimato kaitos švelninimas. Ar numatoma, kad dėl priemonės bus išmetas didelis ŠESD kiekis?</i>	X	Priemonė atitinka EGADP reglamento priede nustatytus 025 intervencinių priemonių srities reikalavimus taikant 40 proc. paramos siekiant su klimato kaita susijusių tikslų skaičiavimo koeficientą. Nenumatoma, kad dėl priemonės bus išmetamas didelis ŠESD kiekis, nes: - pastatas neskirtas iškastinio kuro gavybos, saugojimo, transportavimo ar gamybos veiklai; - vykdant renovavimo programą galima sumažinti energijos vartojimą ir padidinti jo efektyvumą, taip gerokai padidinant atitinkamų pastatų energinį naudingumą, ir gerokai sumažinti išmetamą ŠESD kiekį (žr. priemonės

		<p>specifikacijas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano X puslapyje ir specifikacijas kitame punkte). Ji prisidės prie nacionalinio tikslo kasmet didinti energijos vartojimo efektyvumą, nustatyto pagal Energijos vartojimo efektyvumo direktyvą (2012/27/ES) ir imantis nacionaliniu lygmeniu nustatytų įpareigojančių veikslių pagal Paryžiaus klimato susitarimą;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dėl šios priemonės gerokai sumažės išmetamas ŠESD kiekis, t. y., kaip apskaičiuota, XX kt išmetamų ŠESD per metus, arba X proc. nacionalinio išmetamo ŠESD kiekio būsto sektoriuje (žr. analizę ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano X puslapyje); - renovavimo programoje, be kita ko, bus numatyta anglimis ir naftos produktais kūrenamas šildymo sistemas pakeisti dujiniais kondensaciniais katilais: <ul style="list-style-type: none"> o tokie katilai yra A klasės, o ši yra žemesnė nei dvi aukščiausios dažniausiai naudojamos energijos vartojimo efektyvumo klasės šioje valstybėje narėje. Buvo vertinamos mažesnio anglies dioksido kiekio ir didesnio efektyvumo alternatyvos (visų pirma, A++ ir A+ klasių šilumos siurbliai), bet dėl į programą įtrauktų pastatų architektūros įprastų šilumos siurblių įrengti neįmanoma ir A klasės dujiniai kondensaciniai katilai yra efektyviausia technologiškai tinkama alternatyva; o be to, investicijos į dujinius kondensacinius katilus įtrauktos į didesnio masto energinės pastatų renovacijos programą, kuri atitinka ilgalaikės renovacijos strategijas pagal Pastatų energinio naudingumo direktyvą ir kuria siekiama gerokai padidinti energinį naudingumą; o renovuojant pastatus, be šių katilų, taip pat bus įrengiamos fotovoltinės plokštės; - siekiant netrukdyti diegti mažo anglies dioksido kiekio alternatyvas, visų pirma, šilumos siurblius, visoje valstybėje narėje, vykdam šios sudedamosios dalies X reformą (žr. ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano Y puslapį) bus peržiūrimas santykinis kuro kainų nustatymas.
<p><i>Prisitaikymas prie klimato kaitos.</i> Ar numatoma, kad dėl priemonės padidės dabartinio klimato ir ateityje tikėtino klimato neigiamas poveikis pačiai priemonei arba žmonėms, gamtai ar turtui?</p>	X	<p>Fizinė su klimatu susijusi rizika, galinti būti svarbi taikant šią priemonę, buvo vertinama atliekant poveikio analizę atsižvelgiant į dabartinį ir ateityje tikėtiną klimatą, ir nustatyta, kad klimato zonoje, kurioje yra pastatai, kils karščio bangų. Priemone reikalaujama, kad ekonominės veiklos vykdytojai užtikrintų, jog renovuotų pastatų techninės sistemos būtų optimizuotos ir užtikrintų šiluminį gyventojų komfortą net ir esant ekstremaliai aplinkos temperatūrai. Taigi nėra įrodymų, įrodančių reikšmingą neigiamą tiesioginį ir pagrindinį netiesioginį priemonės poveikį per gyvavimo ciklą šiam aplinkos tikslui.</p>
<p><i>Perėjimas prie žiedinės ekonomikos, įskaitant atliekų prevenciją ir perdirbimą.</i> Ar numatoma, kad dėl priemonės:</p> <p>(i) labai padidės atliekų susidarymo, deginimo ar šalinimo mastas, išskyrus neperdirbamų pavojingųjų atliekų deginimą, arba</p> <p>(ii) bus tiesiogiai ar netiesiogiai labai neefektyviai naudojami gamtos ištekliai bet kuriame gyvavimo ciklo etape ir to nepavyks kuo labiau sumažinti imantis tinkamų priemonių, arba</p> <p>(iii) bus daroma didelė ilgalaikė žala aplinkai, susijusi su žiedine ekonomika?</p>	X	<p>Priemone reikalaujama, kad pastatus renovuojantys ekonominės veiklos vykdytojai užtikrintų, jog bent 70 proc. (pagal masę) statybvietėje susidarantių nepavojingųjų statybos ir griovimo atliekų (išskyrus natūraliai susidarantias medžiagas, priskiriamas Sprendimu 2000/532/EB sudaryto Europos atliekų sąrašo 17 05 04 kategorijai) būtų paruoštos naudoti pakartotinai, perdirbti ir kitaip panaudoti, įskaitant užpildymo operacijas, kai atliekos naudojamos vietoj kitų medžiagų, laikantis atliekų hierarchijos ir ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo.</p> <p>Į šią priemonę įtraukiamos techninės specifikacijos, taikomos energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių įrangai, kuri gali būti įrengta, ir susijusios su jos patvarumu, galimybe taisyti ir perdirbti, kaip nurodyta ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano X puslapyje. Visų pirma veiklos vykdytojai ribos atliekų susidarymą vykdam statybos ir griovimo procesus, vadovaudamiesi ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolu. Pastatų projektais ir statybos būdais bus skatinamas žiediškumas ir, visų pirma, remiantis ISO 20887 ar kitais galimybės išardyti ar pritaikyti pastatus vertinimo standartais, bus pademonstruota, kad jie yra suprojektuoti taip, kad būtų efektyviau naudojami ištekliai, kad jie būtų pritaikomi, lankstūs ir išardomi taip, kad būtų galima užtikrinti pakartotinį naudojimą ir perdirbimą.</p>
<p><i>Taršos prevencija ir kontrolė.</i> Ar numatoma, kad dėl priemonės gerokai padidės į orą, vandenį arba žemę išmetamas teršalų kiekis?</p>	X	<p>Nenumatoma, kad dėl priemonės gerokai padidės į orą, vandenį arba žemę išmetamas teršalų kiekis, nes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pakeitus naftos produktais kūrenamas šildymo sistemas, visų pirma, gerokai sumažės į orą išmetamas teršalų kiekis ir ilgainiui gerės visuomenės

		<p>sveikata teritorijoje, kurioje viršijami ar tikriausiai bus viršijami Direktyvoje 2008/50/EB nustatyti ES oro kokybės standartai;</p> <ul style="list-style-type: none"> - kaip aprašyta pagrindžiant klimato kaitos švelninimo tikslą, buvo svarstytos mažesnio poveikio alternatyvos, bet jos nėra technologiškai tinkamos įgyvendinant šią programą. Be to, tikėtina vidutinė katilų, kuriuos numatoma įrengti, eksploataavimo trukmė yra 12 metų; - renovaciją vykdančios veiklos vykdytojai įpareigojami užtikrinti, kad pastatams renovuoti naudojamų statybos komponentų ir medžiagų sudėtyje nebūtų asbesto ar labai didelį susirūpinimą keliančių medžiagų, nustatomų remiantis autorizuočinų medžiagų sąrašu Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XIV priede; - renovaciją vykdančios veiklos vykdytojai įpareigojami užtikrinti, kad pastatams renovuoti naudojami statybos komponentai ir medžiagos, prie kurių gali liestis pastato gyventojai, išskirtų mažiau nei 0,06 mg formaldehido vienam medžiagos ar komponento m³ ir mažiau nei 0,001 mg 1A ir 1B kategorijų kancerogeninių lakiųjų organinių junginių vienam medžiagos ar komponento m³, atlikę bandymus pagal CEN/TS 16516 ir ISO 16000-3 ar kitas panašias standartines bandymų sąlygas ir nustatymo metodą; - bus imamos priemonės, kuriomis siekiama sumažinti vykdančios renovacijos darbus keliamą triukšmą, dulkelį ir išmetamą teršalų kiekį, kaip aprašyta ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano X puslapyje.
--	--	--

2 pavyzdys. Atliekų tvarkymas (statybos ir griovimo atliekų perdirbimas)

Priemonės aprašymas

Ši priemonė yra investicija, kuria remiama statybos ir griovimo atliekų perdirbimo įrenginių statyba. Konkrečiau kalbant, tokiuose įrenginiuose rūšiuojami ir tvarkomi atskirai surinktų nepavojingųjų kietųjų atliekų srautai, be kita ko, susiję su ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano pastatų renovavimo dalimi. Įrenginiuose nepavojingosios kietosios atliekos mechanškai transformuojant perdirbamos į antrines žaliavas. Priemonė siekiama daugiau nei 50 proc. (pagal masę) tvarkomų atskirai surinktų nepavojingųjų kietųjų atliekų paversti antrinėmis žaliavomis, kurios yra tinkamos pirminėms statybos medžiagoms pakeisti.

RŽNP kontrolinio sąrašo 1 dalis

<i>Nurodykite, dėl kurių iš toliau išvardytų aplinkos tikslų reikia atlikti esminę priemonės atitikties RŽNP vertinimą</i>	<i>Taip</i>	<i>Ne</i>	<i>Jei pasirinkote neigiamą atsakymą, pagrįskite.</i>
Klimato kaitos švelninimas		X	Priemonė atitinka EGADP reglamento priede nustatytus 045bis intervencinių priemonių srities reikalavimus taikant 100 proc. paramos siekiant su klimato kaita susijusių tikslų skaičiavimo koeficientą, nes perdirbimo įrenginių rėmimo techninės specifikacijos nustatomos taip, kad būtų užtikrinamas 50 proc. konversijos lygis. Priemonės tikslas ir intervencinių priemonių srities pobūdis tiesiogiai dera su klimato kaitos švelninimo tikslu.
Prisitaikymas prie klimato kaitos	X		
Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga		X	Priemonės lėšomis remiama veikla turi nereikšmingą numatomą poveikį šiam aplinkos tikslui, atsižvelgiant tiek į tiesioginį, tiek į pagrindinį netiesioginį poveikį per gyvavimo ciklą. Nenustatyta jokios aplinkos būklės blogėjimo rizikos, susijusios su vandens kokybės išsaugojimu ir vandens stygiumi. Remiantis Direktyva 2011/92/ES poveikio aplinkai vertinimo (PAV) proceso tikrinimo etape buvo padaryta išvada, kad joks didelis poveikis nėra tikėtinas. Jeigu statybos ir griovimo atliekos iki sutvarkymo bus sandėliuojamos, jos turės būti uždengtos ir aikštelėje turės būti kontroliuojama vandens infiltracija, kad lietus iš apdorotų atliekų neišplautų teršalų ir jie nepatektų į vietos vandeningąjį sluoksnį.
Žiedinė ekonomika, įskaitant atliekų prevenciją ir perdirbimą		X	Priemonė atitinka EGADP reglamento priede nustatytus 045bis intervencinių priemonių srities reikalavimus taikant 100 proc. paramos siekiant aplinkos tikslų skaičiavimo koeficientą, nes perdirbimo įrenginių rėmimo techninės specifikacijos nustatomos taip, kad būtų užtikrinamas 50 proc. konversijos

			lygis. Priemonės tikslas ir intervencinių priemonių srities pobūdis tiesiogiai dera su žiedinės ekonomikos tikslu. Priemonė atitinka [nacionalinį / regioninį / vietos] atliekų tvarkymo planą.
Oro, vandens ar žemės taršos prevencija ir kontrolė		X	Priemonės lėšomis remiama veikla turi nereikšmingą numatomą poveikį šiam aplinkos tikslui, atsižvelgiant tiek į tiesioginį, tiek į pagrindinį netiesioginį poveikį per gyvavimo ciklą. Remiantis Direktyva 2011/92/ES poveikio aplinkai vertinimo (PAV) proceso tikrinimo etape buvo padaryta išvada, kad joks didelis poveikis nėra tikėtinas, nes bus imamasi priemonių kuriomis siekiama sumažinti vykdant perdirbimo įrenginio statybos darbus ir jį eksploatuojant (rūšiuojant ir apdorojant atliekas) keliamą triukšmą, dulkelį ir išmetamą teršalų kiekį. Priemonės lėšomis remiamuose įrenginiuose taikomi geriausi prieinami gamybos būdai, aprašyti atliekų tvarkymo sektoriui skirtame geriausių prieinamų gamybos būdų informaciniame dokumente. Priemonės, kuriomis siekiama sumažinti vykdant statybos darbus keliamą triukšmą, dulkelį ir išmetamą teršalų kiekį, aprašytos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano X puslapyje.
Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas		X	Priemonės lėšomis remiama veikla turi nereikšmingą numatomą poveikį šiam aplinkos tikslui, atsižvelgiant tiek į tiesioginį, tiek į pagrindinį netiesioginį poveikį per gyvavimo ciklą. Veikla nėra vykdoma pažeidžiamose biologinės įvairovės vietovėse ar šalia jų (įskaitant saugomų teritorijų tinklą „Natura 2000“, UNESCO pasaulio paveldo objektus ir pagrindines biologinės įvairovės vietas ir kitas saugomas teritorijas). Remiantis direktyvomis 2011/92/ES ir 92/43/EEB, poveikio aplinkai vertinimo (PAV) proceso tikrinimo etape buvo padaryta išvada, kad joks didelis poveikis nėra tikėtinas.

RŽNP kontrolinio sąrašo 2 dalis

Klausimai	Ne	Esminis pagrindimas
Prisitaikymas prie klimato kaitos. Ar numatoma, kad dėl priemonės padidės dabartinio klimato ir ateityje tikėtino klimato neigiamas poveikis pačiai priemonei arba žmonėms, gamtai ar turtui?	X	Kadangi priemonė yra susijusi su dviem įrenginiais, statomais šalia potvynių užliejamų vietovių, ir tikėtinas įrenginių eksploatavimo laikotarpis viršija 10 metų, buvo atliktas išsamus su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas remiantis pažangiausiomis didelės skyros klimato projekcijomis pagal kelis ateities scenarijus, atitinkančius tikėtiną įrenginių eksploatavimo laikotarpį. Į vertinimo išvadą atsižvelgta rengiant priemonę (žr. ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano X puslapį). Be to, priemone ekonominės veiklos vykdytojai įpareigojami parengti prisitaikymo sprendimų įgyvendinimo planą siekiant sumažinti esminę fizinę su klimatu susijusią riziką perdirbimo įrenginiams (žr. ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano X puslapį). Nustatant tokią pareigą numatoma, kad prisitaikymo sprendimai nedarytų neigiamo poveikio prisitaikymo pastangoms arba kitų asmenų, gamtos, turto ar kitos ekonominės veiklos atsparumo fizinei su klimatu susijusiai rizikai lygiui ir derėtų su vietos, sektorių lygmenis, regioninėmis ar nacionalinėmis prisitaikymo pastangomis.

3 pavyzdys. Atliekų deginimo įrenginys (neatitiktis RŽNP pavyzdys)

Priemonės aprašymas

Ši priemonė yra investicija, kuria remiama naujų atliekų deginimo įrenginių statyba siekiant padidinti šalies turimus pajėgumus. Priemonės tikslas – sumažinti nepavojingųjų kietųjų komunalinių atliekų šalinimą sąvartnyuose ir jas sudeginant gaminti energiją (energijos gavyba iš atliekų).

RŽNP kontrolinio sąrašo 1 dalis

Nurodykite, dėl kurių iš toliau išvardytų aplinkos tikslų reikia atlikti esminį priemonės atitiktis RŽNP vertinimą	Taip	Ne	Jei pasirinkote neigiamą atsakymą, pagrįskite.
Klimato kaitos švelninimas	X		
Prisitaikymas prie klimato kaitos	X		

Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga		X	Šiuo konkrečiu atveju priemonės lėšomis remiama veikla turi nereikšmingą numatomą poveikį šiam aplinkos tikslui, atsižvelgiant tiek į tiesioginį, tiek į pagrindinį netiesioginį poveikį per gyvavimo ciklą. Yra įrodymų, kad dėl priemonės nekils aplinkos būklės blogėjimo rizika, susijusi su vandens kokybės išsaugojimu ir vandens stygiumi pagal Vandens pagrindų direktyvą (Direktyva 2000/60/EB). Remiantis Direktyva 2011/92/ES poveikio aplinkai vertinimo (PAV) proceso tikrinimo etape buvo padaryta išvada, kad joks didelis poveikis nėra tikėtinas.
Žiedinė ekonomika, įskaitant atliekų prevenciją ir perdirbimą	X		
Oro, vandens ar žemės taršos prevencija ir kontrolė	X		
Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	X		

RŽNP kontrolinio sąrašo 2 dalis

Klausimai	Ne	Esminis pagrindimas
<i>Klimato kaitos švelninimas.</i> Ar numatoma, kad dėl priemonės bus išmestas didelis ŠESD kiekis?	X	Priemonės lėšomis remiamų įrenginių naudojimo tikslas – mažinti naudojant iškastinį kurį išmetamą CO ₂ kiekį. Tai užtikrinama deginant tik biomasę (o ne iškastinį kurą). Tai išdėstyta ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano X puslapyje ir įtraukta į Y komponento atitinkamas siektinas reikšmes. Kiekvienam įrenginiui yra parengtas nenumatyto ŠESD išsiskyrimo, visų pirma iš sandėliuojamų tvarkytinų atliekų, stebėsenos planas, kaip matyti priemonės aprašyme ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano X puslapyje.
<i>Prisitaikymas prie klimato kaitos.</i> Ar numatoma, kad dėl priemonės padidės dabartinio klimato ir ateityje tikėtino klimato neigiamas poveikis pačiai priemonei arba žmonėms, gamtai ar turtui?	X	Kadangi trys priemonės lėšomis remiami atliekų deginimo įrenginiai yra šalia vietovių, kuriose būna nuošliaužų, ir tikėtinas jų eksploatavimo laikotarpis yra 25–30 metų, buvo atliktas išsamus su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas remiantis pažangiausiomis didelės skyros klimato projekcijomis pagal kelis ateities scenarijus, atitinkančius tikėtiną įrenginių eksploatavimo laikotarpį. Į vertinimo išvadą atsižvelgta rengiant priemonę (žr. ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano X puslapį). Be to, priemone ekonominės veiklos vykdytojai įpareigojami parengti prisitaikymo sprendimų įgyvendinimo planą siekiant sumažinti esminę fizinę su klimatu susijusią riziką atliekų deginimo įrenginiams (žr. ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano X puslapį). Nustatant tokią pareigą taip pat numatoma, kad prisitaikymo sprendimai nedarytų neigiamo poveikio prisitaikymo pastangoms arba kitų asmenų, gamtos, turto ar kitos ekonominės veiklos atsparumo fizinei su klimatu susijusiai rizikai lygiui ir derėtų su vietos, sektorių lygmens, regioninėmis ar nacionalinėmis prisitaikymo pastangomis.
<i>Perėjimas prie žiedinės ekonomikos, įskaitant atliekų prevenciją ir perdirbimą.</i> Ar numatoma, kad dėl priemonės: (i) labai padidės atliekų susidarymo, deginimo ar šalinimo mastas, išskyrus neperdirbamų pavojingųjų atliekų deginimą, arba (ii) bus tiesiogiai ar netiesiogiai labai neefektyviai naudojami gamtos išteklių bet kuriame gyvavimo ciklo etape ir to nepavyks kuo labiau sumažinti imantis tinkamų priemonių, arba (iii) bus daroma didelė ilgalaikė žala	Neatitikties RŽNP pavyzdys	<i>Nors šia priemone, be kita ko, numatoma mažinti neperdirbamų degių atliekų šalinimą sąvartnuose, Komisija dėl toliau išvardytų priežasčių būtų linkusi manyti, kad dėl šios priemonės keisis ar „labai padidės atliekų susidarymo, deginimo ar šalinimo mastas, išskyrus neperdirbamų pavojingųjų atliekų deginimą“.</i> <i>Dėl to, kad siekiant padidinti šalies turimus deginimo pajėgumus pastatoma naujų atliekų deginimo įrenginių, sudeginama gerokai daugiau atliekų, nepatenkančių į neperdirbamų pavojingųjų atliekų kategoriją. Taigi tiesiogiai pažeidžiamas Taksonomijos reglamento 17 straipsnio („Reikšminga žala aplinkos tikslams“) 1 dalies d punkto ii papunktis.</i> <i>Priemonė trukdo plėtoti ir diegti turimas mažo poveikio</i>

aplinkai, susijusi su žiedine ekonomika?		<i>alternatyvas, pasižyminčias didesniu aplinkosauginiu veiksmingumu (pvz., pakartotinį naudojimą ir perdirbimą), dėl to gali būti neatsisakoma intensyvaus poveikio turto, atsivėlgiant į jo eksploatavimo trukmę ir pajėgumus. Dideli nepavojingųjų atliekų (neatskiriant perdirbamų ir neperdirbamų) kiekiai gali būti naudojami kaip žaliavos, o tai gali trukdyti perdirbamoms atliekoms taikyti atliekų hierarchijoje aukščiau esantį apdorojimo būdą, kaip antai perdirbimą. Tai trukdytų pasiekti nacionalinio ir (arba) regioninio lygmens perdirbimo tikslus bei įgyvendinti nacionalinį/ regioninį/ vietos atliekų tvarkymo planą, priimtą remiantis Atliekų pagrindų direktyva su pakeitimais.</i>
<i>Taršos prevencija ir kontrolė. Ar numatoma, kad dėl priemonės gerokai padidės į orą, vandenį arba žemę išmetamas teršalų kiekis?</i>	X	Priemone reikalaujama, kad remiamuose įrenginiuose būtų taikomi geriausi prieinami gamybos būdai, nustatyti GPGB išvadose dėl atliekų deginimo (Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2019/2010). Tai užtikrinama rengiant priemonę (žr. ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano X puslapį). Priemonės lėšomis remiamiems įrenginiams yra išduotas atitinkamas aplinkosaugos leidimas, švelninamas ir stebimas poveikis aplinkai, imantis priemonių, kuriomis siekiama mažinti ir kontroliuoti vykdant statybos ir techninės priežiūros darbus ir eksploatuojant įrenginius keliamo triukšmo lygį, dulkelį ir išmetamą kitų teršalų kiekį (žr. ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano X puslapį).
<i>Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas. Ar numatoma, kad priemonė</i> (i) bus labai žalinga ekosistemų gerai būklei ir jų atsparumui arba (ii) žalinga buveinių ir rūšių, įskaitant Sąjungos svarbos buveines ir rūšis, išsaugojimo būklei?	X	Remiantis Direktyva 2011/92/ES buvo atliktas poveikio aplinkai vertinimas (PAV) arba tikrinimas ir (bus) imtasi reikiamų poveikio švelninimo priemonių aplinkai apsaugoti, jos atitinka Y komponento X priemonės tarpinius tikslus ir siektinas reikšmes (žr. ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano X puslapį). Deginimo įrenginiai nebus įrengiami pažeidžiamos biologinės įvairovės vietovėse ar šalia jų (įskaitant saugomų teritorijų tinklą „Natura 2000“, UNESCO pasaulio paveldo objektus ir pagrindines biologinės įvairovės vietoves ir kitas saugomas teritorijas).

4 pavyzdys. Transporto infrastruktūra (keliai)

Priemonės aprašymas

Priemonę sudarytų su dviem smulkesnėmis priemonėmis susijusios investicijos:

- naujo greitkelio tiesimas pagrindiniame TEN-T tinkle siekiant i) geriau sujungti atokų valstybės narės regioną su likusia jos dalimi ir ii) padidinti kelių eismo saugumą;
- elektromobilių įkrovimo (viena įkrovimo prieiga dešimčiai transporto priemonių) ir vandenilio degalų papildymo punktų (vienas degalų papildymo punktas kas X km) įrengimas naujajame greitkelyje.

RŽNP kontrolinio sąrašo 1 dalis

<i>Nurodykite, dėl kurių iš toliau išvardytų aplinkos tikslų reikia atlikti esminį priemonės atitikties RŽNP vertinimą</i>		Taip	Ne	<i>Jei pasirinkote neigiamą atsakymą, pagrįskite</i>
Klimato kaitos švelninimas	Naujo greitkelio tiesimas	X		
	Įkrovimo ir degalų papildymo		X	Ši priemonė atitinka EGADP reglamento priede nustatytus 077 intervencinių priemonių srities reikalavimus taikant 100 proc. paramos siekiant su klimato kaita susijusių tikslų skaičiavimo koeficientą.

	infrastruktūros įrengimas			Be to, elektromobilių įkrovimo ir vandenilio degalų papildymo infrastruktūra (kurioje bus naudojamas elektrolizerių gaminamas žaliasis vandenilis) skatinamas elektrifikavimas, tad tai galima laikyti būtina investicija siekiant sudaryti sąlygas pereiti prie veiksmingos neutralaus poveikio klimatui ekonomikos. Nacionalinių energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių gamybos pajėgumų didinimo pagrindimas ir įrodymai pateikiami X komponento apraše, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano Y–Z puslapiuose.
Prisitaikymas prie klimato kaitos		X		
Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga		X		
Žiedinė ekonomika, įskaitant atliekų prevenciją ir perdirbimą		X		
Oro, vandens ar žemės taršos prevencija ir kontrolė		X		
Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas		X		

RŽNP kontrolinio sąrašo 2 dalis

Klausimai	Ne	Esminis pagrindimas
<i>Klimato kaitos švelninimas. Ar numatoma, kad dėl priemonės bus išmestas didelis ŠESD kiekis?</i>	X	<p>(Kalbama tik apie naujo greitkelio tiesimo priemonę.)</p> <p>Nėra tikėtina, kad dėl priemonės bus išmetamas didelis ŠESD kiekis, nes naujasis greitkelis yra įtrauktas į išsamų transporto planą¹⁸, kuriuo siekiama sumažinti transporto priklausomybę nuo iškastinio kuro siekiant 2030 m. ir 2050 m. klimato srities tikslų. Tai pasiekti visų pirma padeda šios papildomos priemonės:</p> <ul style="list-style-type: none"> - investicijų į kelius susiejimas su investicijomis į elektromobilių įkrovimo ir vandenilio degalų papildymo infrastruktūrą; - šio komponento X reforma (Y–Z puslapiai), kuria numatoma šiame ir kituose keliuose rinkti rinkliavą; - šio komponento Y reforma (Y–Z puslapiai), kuria labiau apmokestinami tradiciniai degalai; - šio komponento Z reforma (Y–Z puslapiai), kuria skatinama pirkti netaršias transporto priemones; - šio komponento XX ir XY priemonės (Y–Z puslapiai), kuriomis remiamas perėjimas prie geležinkelių ir (arba) vidaus vandenų transporto.
<i>Prisitaikymas prie klimato kaitos. Ar numatoma, kad dėl priemonės padidės dabartinio klimato ir ateityje tikėtino klimato neigiamas poveikis pačiai priemonei arba žmonėms, gamtai ar turtui?</i>	X	<p>Kadangi priemonė yra susijusi su kelio tiesimu ir atitinkamos įkrovimo ir degalų papildymo infrastruktūros įrengimu teritorijoje, kuriai būdingas šiluminis stresas ir kintanti temperatūra, o tikėtinas infrastruktūros eksploatavimo laikotarpis viršija 10 metų, buvo atliktas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas remiantis klimato projekcijomis pagal kelis ateities scenarijus, atitinkančius tikėtiną infrastruktūros eksploatavimo laikotarpį. Visų pirma buvo atlikta potvynių rizikos analizė ir nustatyti du segmentai, kuriuose reikia įdiegti konkretų prisitaikymo sprendimą. Ypatingas dėmesys skirtas sudėtingiems elementams, tokiems kaip tiltai ir tuneliai. Į vertinimo išvadas atsizvelgta rengiant priemonę (žr. ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano X puslapį).</p> <p>Be to, priemone ekonominės veiklos vykdytojai įpareigojami parengti prisitaikymo sprendimų įgyvendinimo planą siekiant sumažinti esminę fizinę su</p>

¹⁸ Arba, jei nėra išsamaus darniojo transporto plano, iš rengiant projektą atliktos konkrečios sąnaudų ir naudos analizės matyti, kad įgyvendinant projektą per gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis sumažės / nedidės.

		<p>klimatu susijusią riziką keliui ir susijusiai įkrovimo ir degalų papildymo infrastruktūrai (žr. ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano X puslapį). Nustatant tokią pareigą numatoma, kad prisitaikymo sprendimai nedarytų neigiamo poveikio prisitaikymo pastangoms arba kitų asmenų, gamtos, turto ar kitos ekonominės veiklos atsparumo fizinei su klimatu susijusiai rizikai lygiui ir derėtų su vietos, sektorių lygmens, regioninėmis ar nacionalinėmis prisitaikymo pastangomis.</p>
<p><i>Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir jų apsauga.</i> Ar numatoma, kad dėl priemonės bus daroma žala:</p> <p>(i) vandens telkinių, įskaitant paviršinį vandenį ir požeminį vandenį, gerai būklei arba geram ekologiniam potencialui arba</p> <p>(ii) gerai jūrų vandenų aplinkos būklei?</p>	X	<p>Remiantis Direktyva 2011/92/ES, buvo atliktas kelio tiesimo ir susijusios įkrovimo ir degalų papildymo infrastruktūros įrengimo poveikio aplinkai vertinimas (PAV). Bus įgyvendinamos reikiamos poveikio švelninimo priemonės aplinkai apsaugoti, į tai atsižvelgta rengiant priemonę (žr. ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano X puslapį). Į PAV įtrauktas poveikio vandeniui vertinimas pagal Direktyvą 2000/60/EB ir į nustatytą riziką atsižvelgta rengiant priemonę (žr. ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano X puslapį).</p> <p>Aplinkos būklės blogėjimo rizika, susijusi su vandens kokybės išsaugojimu ir vandens stygiaus išvengimu, buvo nustatyta ir mažinama laikantis Vandens pagrindų direktyvos (Direktyva 2000/60/EB) reikalavimų ir upių baseinų valdymo plano, parengto dėl potencialiai paveikto vandens telkinio (-ių) konsultuojantis su suinteresuotaisiais subjektais (žr. ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano X puslapį).</p>
<p><i>Perėjimas prie žiedinės ekonomikos, įskaitant atliekų prevenciją ir perdirbimą.</i> Ar numatoma, kad dėl priemonės:</p> <p>(i) labai padidės atliekų susidarymo, deginimo ar šalinimo mastas, išskyrus neperdirbamų pavojingųjų atliekų deginimą, arba</p> <p>(ii) bus tiesiogiai ar netiesiogiai labai neefektyviai naudojami gamtos ištekliai bet kuriame gyvavimo ciklo etape ir to nepavyks kuo labiau sumažinti imantis tinkamų priemonių, arba</p> <p>(iii) bus daroma didelė ilgalaikė žala aplinkai, susijusi su žiedine ekonomika?</p>	X	<p>Priemone reikalaujama, kad kelią tiesiantys veiklos vykdytojai užtikrintų, kad bent 70 proc. (pagal masę) tiesiant kelią ir įrengiant susijusią įkrovimo ir degalų papildymo infrastruktūrą susidarančių nepavojingųjų statybos ir griovimo atliekų (išskyrus natūraliai susidarančias medžiagas, priskiriamas Komisijos sprendimu 2000/532/EB sudaryto Europos atliekų sąrašo 17 05 04 kategorijai) būtų paruoštos naudoti pakartotinai, perdirbti ir kitaip panaudoti, įskaitant užpildymo operacijas, kai atliekos naudojamos vietoj kitų medžiagų, laikantis atliekų hierarchijos ir ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo.</p> <p>Veiklos vykdytojai ribos atliekų susidarymą vykdam statybą, vadovaudamiesi ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolu ir taikydami geriausius prieinamus gamybos būdus, ir sudarys sąlygas pakartotinai naudoti ir kokybiškai perdirbti medžiagas selektyviai jas šalindami ir naudodami turimas statybos atliekų rūšiavimo sistemas.</p>
<p><i>Taršos prevencija ir kontrolė.</i> Ar numatoma, kad dėl priemonės gerokai padidės į orą, vandenį arba žemę išmetamas teršalų kiekis?</p>	X	<p>Nenumatoma, kad dėl priemonės gerokai padidės į orą išmetamas teršalų kiekis, nes ji yra įtraukta į išsamų transporto planą ir dera su nacionaline oro taršos kontrolės programa. Tai pasiekti visų pirma padeda šios papildomos priemonės:</p> <ul style="list-style-type: none"> - investicijų į kelius susiejimas su investicijomis į elektromobilių įkrovimo ir vandenilio degalų papildymo infrastruktūrą; - šio komponento X reforma (Y–Z puslapiai), kuria numatoma šiame ir kituose keliuose rinkti rinkliavą; - šio komponento Y reforma (Y–Z puslapiai), kuria labiau apmokestinami tradiciniai degalai; - šio komponento Z reforma (Y–Z puslapiai), kuria skatinama pirkti netaršias transporto priemones; - šio komponento XX ir XY priemonės (Y–Z puslapiai), kuriomis remiamas perėjimas prie geležinkelių ir (arba) vidaus vandenų transporto. <p>Be to, naudojantis keliu ir susijusia įkrovimo ir degalų papildymo infrastruktūra keliamas triukšmas ir vibracija bus mažinami įrengiant Direktyvos 2002/49/EB reikalavimus atitinkančias sienas.</p>
<p><i>Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas.</i> Ar numatoma, kad priemonė</p> <p>(i) bus labai žalinga ekosistemų gerai būklei</p>	X	<p>Remiantis direktyvomis 2011/92/ES ir 92/43/EEB buvo atliktas kelio tiesimo ir susijusios įkrovimo ir degalų papildymo infrastruktūros įrengimo poveikio aplinkai vertinimas. Remiantis nustatytais išsaugojimo tikslais, buvo numatyti ir įgyvendinti reikiami poveikio švelninimo veiksmai siekiant sumažinti kraštovaizdžio sąskaidą ir būklės blogėjimą, visų pirma žalieji koridoriai ir kitos buveinių sąsajų priemonės, taip pat Direktyvos 92/43/EEB IV priede išvardytų</p>

(ii)	ir jų atsparumui arba žalinga buveinių ir rūšių, įskaitant Sąjungos svarbos buveines ir rūšis, išsaugojimo būklei?	saugomų gyvūnų rūšių apsauga, į tai atsižvelgta rengiant priemonę (žr. ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano X puslapį).
------	--	---

5 pavyzdys. Automobilių pridavimo į metalo laužą schema (neatitikties RŽNP pavyzdys)

Priemonės aprašymas

Ši priemonė yra pridavimo į metalo laužą schema, kurią taikant siekiama šiuo metu naudojamus automobilius su vidaus degimo varikliais pakeisti veiksmingesniais automobiliais, taip pat varomais vidaus degimo (t. y. dizeliniiais ar benzininiais) varikliais. Skatinamasis poveikis užtikrinamas skiriant vieną dotaciją už į metalo laužą pridutą seną ir įsigytą naują automobilį, bet gali būti ir sudėtingesnių formų (mokesčių atskaita).

Šia priemone siekiama senesnes taršesnes transporto priemones pakeisti naujesnėmis ir atitinkamai mažiau taršiomis ekvivalentiškoms transporto priemonėmis. Šiame pavyzdyje daroma prielaida, kad pagal šią schemą tereikia pereiti prie naujos kartos tos pačios technologijos produktų (pavyzdžiui, vienu lygiu aukštesnio eurostandarto).

RŽNP kontrolinio sąrašo 1 dalis

<i>Nurodykite, dėl kurių iš toliau išvardytų aplinkos tikslų reikia atlikti esminį priemonės atitikties RŽNP vertinimą</i>	Taip	Ne	<i>Jei pasirinkote neigiamą atsakymą, pagrįskite.</i>
Klimato kaitos švelninimas	X		
Prisitaikymas prie klimato kaitos		X	Priemonės lėšomis remiama veikla turi nereikšmingą numatomą poveikį šiam aplinkos tikslui, atsižvelgiant tiek į tiesioginį, tiek į pagrindinį netiesioginį poveikį per gyvavimo ciklą.
Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga		X	Priemonės lėšomis remiama veikla turi nereikšmingą numatomą poveikį šiam aplinkos tikslui, atsižvelgiant tiek į tiesioginį, tiek į pagrindinį netiesioginį poveikį per gyvavimo ciklą.
Žiedinė ekonomika, įskaitant atliekų prevenciją ir perdirbimą	X		
Oro, vandens ar žemės taršos prevencija ir kontrolė	X		
Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas		X	Priemonės lėšomis remiama veikla turi nereikšmingą numatomą poveikį šiam aplinkos tikslui, atsižvelgiant tiek į tiesioginį, tiek į pagrindinį netiesioginį poveikį per gyvavimo ciklą.

RŽNP kontrolinio sąrašo 2 dalis

<i>Klausimai</i>	<i>Ne</i>	<i>Esminis pagrindimas</i>
<i>Klimato kaitos švelninimas. Ar numatoma, kad dėl priemonės bus išmestas didelis ŠESD kiekis?</i>	<i>Neatitikties RŽNP pavyzdys</i>	<i>Vidaus degimo varikliais varomi automobiliai išmeta CO₂ (taip pat kietųjų dalelių, NO, lakiųjų organinių junginių ir įvairių kitų pavojingų oro teršalų, įskaitant benzeną). Kalbant apie klimato kaitos švelninimą, senus automobilius pakeitus naujais išmetamas teršalų kiekis sumažėtų, bet išmetamas šiluminio efekto sukeliančių dujų kiekis vis tiek būtų reikšmingas (vidutinis per laboratorinius bandymus išmatuotas CO₂ kiekis, kurį išmetė ES ir Islandijoje 2018 m. užregistruoti nauji lengvieji automobiliai, buvo 120,8 g CO₂/km). Komisija taip pat tikriausiai atmes argumentą, kad naujos kartos dizeliniai ar benzininiai automobiliai šiame sektoriuje yra geriausia turima alternatyva ir todėl investicija nepažeidžia RŽNP. Elektromobiliai yra siekiant klimato kaitos švelninimo</i>

		<p>tikslo geresnė šiame sektoriuje turima alternatyva, kurios aplinkosauginis veiksmingumas didesnis (t. y. per gyvavimo ciklą išmetama mažiau teršalų).</p> <p>Taigi tikėtina, kad Komisija manytų, jog dėl pridavimo į metalo laužą schemos būtų daroma reikšminga žala klimato kaitos švelninimo tikslui.</p>
<p>Žiedinė ekonomika ir atliekų tvarkymas. Ar numatoma, kad dėl priemonės:</p> <p>(i) labai padidės atliekų susidarymo, deginimo ar šalinimo mastas, išskyrus neperdirbamų pavojingųjų atliekų deginimą, arba</p> <p>(ii) bus tiesiogiai ar netiesiogiai labai neefektyviai naudojami gamtos išteklių bet kuriame gyvavimo ciklo etape ir to nepavyks kuo labiau sumažinti imantis tinkamų priemonių, arba</p> <p>(iii) bus daroma didelė ilgalaikė žala aplinkai, susijusi su žiedine ekonomika?</p>	X	<p>Igyvendintos atliekų tvarkymo transporto priemonių parko eksploatavimo (techninės priežiūros) etape ir jo gyvavimo ciklo pabaigoje priemonės, apimančios ir pakartotinių baterijų ir elektroninių dalių (visų pirma, jų sudėtyje esančių ypač svarbių žaliavų) naudojimą ir perdirbimą laikantis atliekų hierarchijos. Atsižvelgiama į gamybos poveikį, schema nebus skatinamas pernelyg ankstyvas tinkamų naudoti transporto priemonių pridavimas į metalo laužą. Visų pirma pagal tą schemą reikalaujama, kad į metalo laužą priduojamą automobilį perdirbtų patvirtinta perdirbimo įmonė pagal Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių direktyvą (Direktyva 2000/53/EB), turinti norint dalyvauti toje schemoje reikiamą sertifikatą.</p> <p>Be to, priemonę papildo veikla, kuria patvirtintos perdirbimo įmonės skatinamos išmontuoti dalis, kurias vėliau būtų galima atnaujinti ir vėl panaudoti.</p>
<p>Taršos prevencija ir kontrolė. Ar numatoma, kad dėl priemonės gerokai padidės į orą, vandenį arba žemę išmetamas teršalų kiekis¹⁹?</p>	<p>Neatitikties RŽNP pavyzdys</p>	<p>Vidaus degimo varikliais varomi automobiliai, be kitų teršalų, išmeta anglies monoksido (CO), kietųjų dalelių (PM), azoto oksidų (NOx) ir nesudegusių angliavandenių (HC). Atsižvelgiant į paplitusią praktiką ir sektoriaus reguliavimo reikalavimus²⁰, dėl panašių sumetimų, kaip klimato kaitos švelninimo atveju, Komisija tikriausiai neprieitų prie išvados, kad dėl priemonės smarkiai nepadidėja į orą išmetamas teršalų kiekis.</p>

6 pavyzdys. Žemės drėkinimas

Priemonės aprašymas

Taikant priemonę pirmiausia numatoma investuoti į jau naudojamą drėkinimo sistemą X regione siekiant naudoti veiksmingesnius drėkinimo metodus ir skatinti saugų pakartotini regeneruoto vandens naudojimą. Tikslas – kompensuoti sausrų sukeltą vandens stygių dirvožemyje, nuo kurio visų pirma nukenčia žemės ūkio augalai, ir taip prisidėti prie prisitaikymo prie klimato kaitos. Šia priemone bus taip pat skatinama ir remiama tvari žemės ūkio praktika, visų pirma tvaresnės ir veiksmingesnės drėkinimo sistemos ir natūralios drėgmės sulaikymo priemonės, perėjimas prie sausroms atsparesnių pasėlių ir ūkininkavimo, kuriam reikia mažiau vandens, taip pat tvaresnė tręšimo praktika.

RŽNP kontrolinio sąrašo 1 dalis

Nurodykite, dėl kurių iš toliau išvardytų aplinkos tikslų reikia atlikti esminį	Taip	Ne	Jei pasirinkote neigiamą atsakymą, pagrįskite.
---	------	----	--

¹⁹ Teršalas – medžiaga, vibracija, šiluma, triukšmas, šviesa ar kitas teršalas ore, vandenyje ar dirvožemyje, kuris gali būti žalinga žmonių sveikatai ar aplinkai.

²⁰ Skiriasi priklausomai nuo to, ar variklis yra benzininis ar dyzelinis. Euro 5 ir Euro 6 standartus reglamentuojančiu Reglamentu 715/2007/EB nustatytos automobilių išmetamų reglamentuojamų teršalų kiekio ribinės vertės, visų pirma 80 mg/km azoto oksidų (NOx, t. y. bendro išmetamo NO ir NO₂ kiekio) ribinė vertė.

<i>priemonės atitikties RŽNP vertinimą</i>			
Klimato kaitos švelninimas		X	Priemonės lešomis remiama veikla turi nereikšmingą numatomą poveikį šiam aplinkos tikslui, atsižvelgiant tiek į tiesioginį, tiek į pagrindinį netiesioginį poveikį per gyvavimo ciklą. Taip yra dėl to, kad naujojoje sistemoje / įrangoje energija bus naudojama efektyviai, todėl absoliutusias išmetamas teršalų kiekis nedidės, nepaisant nedidelio jo padidėjimo drėkinamoje teritorijoje, taip pat įrangai maitinti naudojama elektros energija bus gaminama iš vėjo ar saulės energijos. Drėkinimas gali netiesiogiai sudaryti sąlygas tęsti žemės ūkio veiklą, dėl kurios žemės ūkio dirvožemiai neatlieka anglies dioksido absorbento funkcijos ar net tampa taršos šaltiniu. Į priemonę įtrauktas prasmingas tvaraus ūkininkavimo propagavimas ir rėmimas rodo, kad dėl to padėtis nepablogės ir turėtų keistis į gera.
Prisitaikymas prie klimato kaitos	X		
Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	X		
Žiedinė ekonomika, įskaitant atliekų prevenciją ir perdirbimą		X	Priemonės lešomis remiama veikla turi nereikšmingą numatomą poveikį šiam aplinkos tikslui, atsižvelgiant tiek į tiesioginį, tiek į pagrindinį netiesioginį poveikį per gyvavimo ciklą. Dėl priemonės ištekliai nebus naudojami labai neefektyviai, nepadidės susidaranti atliekų kiekis.
Oro, vandens ar žemės taršos prevencija ir kontrolė	X		
Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	X		

RŽNP kontrolinio sąrašo 2 dalis

<i>Klausimai</i>	<i>Ne</i>	<i>Esminis pagrindimas</i>
<i>Prisitaikymas prie klimato kaitos. Ar numatoma, kad dėl priemonės padidės dabartinio klimato ir ateityje tikėtino klimato neigiamas poveikis pačiai priemonei arba žmonėms, gamtai ar turtui?</i>	X	Dėl toliau nurodytų priežasčių nenumatoma, kad priemonė darys žalą prisitaikymo prie klimato kaitos tikslui: - Pagrindinė priemonės dalis šiek tiek padeda didinti atsparumą klimato kaitai trumpuoju laikotarpiu, nes ja gerinamas drėkinimas iš aplinkos neimant daugiau vandens. Toks teigiamas poveikis galimas tik tol, kol dabartinė ir numatoma susijusių vandens telkinių būklė yra gera (arba remiantis patikimomis projekcijomis pagrįstai galima tikėtis, kad būklė nepablogės). Priešingu atveju vandens ėmimo mastas nebūtų tvarus ir investicija, nors dėl jos padėtis ir neblogėja, nebūtų laikoma prisitaikymo prie klimato kaitos priemone (ji būtų panašesnė į netinkamo prisitaikymo pavyzdį), nes dėl jos pailgėtų iš esmės netvarios struktūros eksploatavimo laikotarpis. Ši priemonė iš esmės atitinka EGADP reglamento priede nustatytus 040 intervencinių priemonių srities reikalavimus taikant 40 proc. paramos siekiant su klimato kaita susijusių tikslų skaičiavimo koeficientą, nes tai vandens išteklių valdymo priemonė, kuria siekiama valdyti vandens trūkumą dėl su klimatu susijusios rizikos, t. y. sausrų. - Kita vertus, tvaraus ūkininkavimo ir natūralių drėgmės sulaikymo priemonių propagavimas būtų priskiriamas 037 intervencinių priemonių sričiai ir tiesiogiai derėtų su prisitaikymo prie klimato kaitos tikslu. Kad visa priemonė atitiktų 037 srities kriterijus, minėta veikla turėtų dominuoti arba bent jau jos apimtis, mastas ir detalumas turėtų pakankamai įtikinami.
<i>Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga. Ar numatoma, kad dėl priemonės bus daroma žala:</i> i) vandens telkinių, įskaitant paviršinį vandenį ir požeminį vandenį, gerai būklei arba geram ekologiniam potencialui arba ii) gerai jūrų vandenių	X	Nenumatoma, kad dėl priemonės bus daroma žala tausiam vandens ir jūrų išteklių naudojimui ir apsaugai. Priemone siekiama gerinti tausų vandens išteklių naudojimą, visų pirma: - ūkininkai skatinami pereiti prie sausroms atsparesnių augalų ir ūkininkavimo, kuriam reikia mažiau vandens; ūkininkai skatinami imtis priemonių, kuriomis didinama dirvožemio geba išlaikyti drėgmę ir vandens kaupimo ūkyje pajėgumai; - įrengiama drėkinimo sistema, kurioje naudojamas regeneruotas vanduo laikantis Vandens pagrindų direktyvos ir iš aplinkos neimama daugiau vandens. Priemonės lešomis bus investuojama į infrastruktūrą, kuri sudaro sąlygas regeneruotą vandenį saugiai panaudoti žemės ūkio reikmėms.

aplinkos būklei?		<p>Darant tokias investicijas bus galima naudoti išvalytas komunalines nuotekas netoliese esantiems pasėliams drėkinti ir pasiruošti taikyti neseniai priimtą Reglamentą (ES) 2020/741 dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų;</p> <ul style="list-style-type: none"> - investuojama į tvaresnes ir veiksmingesnes drėkinimo sistemas, kurioms reikia mažiau vandens, kaip antai į lokalizuotą drėkinimą. Kartu mažiau maisto medžiagų pateks į požeminius vandenis ir šalia esančius vidaus vandens telkinius; - jeigu vykdant veiklą reikia imti vandenį iš aplinkos, atitinkama valdžios institucija išduoda vandens ėmimo leidimą, kuriame nustatomos sąlygos, kaip išvengti pablogėjimo, ir užtikrinama, kad ne vėliau nei iki 2027 m., laikantis Vandens pagrindų direktyvos 2000/60/EB reikalavimų, būtų pasiekta paveiktų vandens telkinių gera kiekybinė būklė (požeminiai vandenys) arba gera ekologinė būklė ar potencialas (paviršiniai vandenys); - atliktas poveikio aplinkai vertinimas pagal PAV direktyvą, nustatyti visi būtini poveikio švelninimo veiksmai ir į juos atsižvelgta rengiant priemonę (žr. ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano X puslapį).
<i>Taršos prevencija ir kontrolė. Ar numatoma, kad dėl priemonės gerokai padidės į orą, vandenį arba žemę išmetamas teršalų kiekis?</i>	X	<p>Nenumatoma, kad dėl priemonės gerokai padidės į orą, vandenį arba žemę išmetamas teršalų kiekis, nes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naudojama itin efektyviai energiją naudojanti įranga arba elektros energija iš atsinaujinančių išteklių; - įrengus veiksmingesnes drėkinimo sistemas (kaip paaiškinta pirmiau) sumažės žemės ūkio maisto medžiagų nuotėkis; - skatinant ūkininkus pereiti prie augalų ir ūkininkavimo, kuriems reikia mažiau vandens, ir ūkiuose sukauptiant daugiau vandens, mažiau jo bus naudojama drėkinimui; - bus remiama tvari žemės ūkio praktika, kuriai taikant savo ruožtu reikės mažiau pesticidų, tad bus mažiau teršiamas vanduo ir žemė.
<p><i>Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas. Ar numatoma, kad priemonė</i></p> <p>i) bus labai žalinga ekosistemų gerai būklei ir jų atsparumui arba</p> <p>ii) žalinga buveinių ir rūšių, įskaitant Sąjungos svarbos buveines ir rūšis, išsaugojimo būklei?</p>	X	<p>Priemonė neturės žalingo poveikio biologinei įvairovei ir ekosistemoms, nes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - šios priemonės lėšomis remiami drėkinimo projektai nebus įgyvendinami saugomose teritorijose arba nedarys neigiamo poveikio tokių teritorijų apsaugos tikslams. Rūšių trikdymo ar neigiamo poveikio buveinėms už tokių teritorijų ribų ir įrengimo, ir eksploatavimo etapuose bus išvengta imantis būtinų prevencijos ir poveikio švelninimo veiksnių, į kuriuos atsižvelgta rengiant priemonę (žr. ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano X puslapį); - atliktas poveikio aplinkai vertinimas pagal PAV direktyvą, nustatyti visi būtini poveikio švelninimo veiksmai ir į juos atsižvelgta rengiant priemonę (žr. ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano X puslapį); - ji atitinka Buveinių direktyvos ir Paukščių direktyvos reikalavimus; atliktas vertinimas pagal Buveinių direktyvos 6 straipsnio 3 dalį (šiuo konkrečiu atveju jis integruotas į poveikio aplinkai vertinimo procedūrą), parodęs, kad nebus daromas reikšmingas poveikis „Natura 2000“ teritorijoms; - populiarėjant tvariam ūkininkavimui, savo ruožtu reikės mažiau pesticidų, taigi neigiamas poveikis biologinei įvairovei (vabzdžiams, paukščiams, dirvožemio organizmams) bus mažesnis, taip pat gali padidėti auginamų augalų įvairovė, o tai naudinga ir biologinei įvairovei.